

РАЗПОРЕЖДАНЕ

№ 145129

гр. София, 17.11.2023 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 28 СЪСТАВ, в закрито заседание на седемнадесети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: АНДРЕЙ КР. ГЕОРГИЕВ

като разгледа докладваното от АНДРЕЙ КР. ГЕОРГИЕВ Частно гражданско дело № 20231110155516 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 411, ал. 2, т. 2 ГПК.

Подадено е заявление от „Агенция за контрол на просрочени задължения“ АД за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК срещу Д. С. Д. за задължения на последния към „Файненшъл България“ ЕООД, прехвърлени на заявителя, които са възникнали от това, че дружеството е платило на кредитор на длъжницата парични суми по договор за кредит, по който е поръчителствало.

Настоящият съдебен състав, като съобразява, че се претендира вземане от частен правоприемник (цесионер) на поръчител, намира, че следва да спазва императивните правила на закона относно поръчителството, включително и чл. 147 ЗЗД. Съгласно последната разпоредба задължението на поръчителя се прекратява шест месеца след падежа на главния дълг, освен ако кредиторът не предяви иск за изпълнение срещу главния длъжник (в случая – длъжника в производството).

По делото се установява от представения погасителен план, че падежът на последната вноска по договора за кредит, изтеглен от длъжницата, е бил на 03.12.2021 г. Същевременно в заявлението за издаване на заповед за изпълнение е посочено, че претенция към поръчителя – частен праводател на заявителя по делото, за плащане е била направена на 05.12.2022 г., като на същата дата поръчителят е извършил плащането, от което заявителят твърди, че са възникнали регресни права срещу длъжника по делото съгласно чл. 146, ал. 1 ЗЗД. Към последната дата са били изтекли 6 месеца от последния падеж по договора за кредит, поради което поръчителят вече не е бил задължен да плаща.

В мотивите към т. 4б към Тълкувателно решение № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС за заповедното производство върховната съдебна инстанция е приела, че срокът по чл. 147 ЗЗД за прекратяване на поръчителството при непредявяване на иск срещу главния длъжник е преклузивен и с изтичането

му се „прекръпява самото поръчителство“. При това положение, щом става дума за преклузивен срок, който според същите мотиви съдилищата следят служебно и при изтичане на който цялото правоотношение с поръчителя престава да съществува, т.е. плащането на поръчителя е било изцяло недължимо. При това положение поръчителят няма никакъв интерес, вкл. чрез частните си правоприменители, да иска от главния длъжник платеното от него на основание поръчителството. Именно това обаче е заявеното основание (комплекс от твърдени факти, които водят до евентуално поражение на субективни права) в заявлението за издаване на заповед за изпълнение за издаване на заповед срещу длъжника. Съгласно т. 2б от цитираното тълкувателно решение заповедният съд се произнася по заявените в заявлението факти и проверява дали те водят до евентуално възникване на вземане в съответствие с императивните разпоредби на закона (чл. 411, ал. 2, т. 2 ГПК). В случая това не е така, тъй като съгласно горесцитираните мотиви на ВКС с изтичането на срока по чл. 147, ал. 1 ЗЗД задължението не просто се е погасило, а е *престанало да съществува*.

Наличието на посочените мотиви означава, че е неправилно становището, изразено в някои актове на Софийския градски съд – напр. Определение № 5389/01.03.2019 г. по въззивно частно гражданско дело № 2165/2019 г. на Софийския градски съд, II-б въззивен състав, че срокът по чл. 147, ал. 1 ЗЗД можел да се противопоставя при претенции срещу поръчителя, но не и при претенции от поръчителя към други лица. Ясно е заявеното в тълкувателния акт на Върховния касационен съд, че става въпрос за преклузивен срок, който се следи служебно, и който се следи служебно от съда, т.е. действа по претенции на всяко от засегнатите лица спрямо всяко друго.

Допълнително основание за отхвърляне на заявлението е и обстоятелството, че сключената между длъжника и поръчителя сделка всъщност цели осигуряване на застраховка на кредита чрез финансов ангажимент от друго лице при осъществяване на риск за кредитора – неплащане от главния длъжник, като този финансов ангажимент се предоставя срещу възнаграждение за поръчителя (на практика – застрахователна премия), с което са осъществени всички елементи на застрахователния договор съгласно чл. 3, ал. 1 КЗ. Освен това става въпрос за дружество, което професионално се занимава с тази дейност (факт, служебно известен на съда, напр. по частни гр. дела №№ 17635/2023 г.; 24555/2023 г.; 24706/2023 г.; 25027/2023 г. и 25108/2023 г. на настоящия съдебен състав, цитирани и в преюдициалното запитване, по което е образувано пред Съда на Европейския съюз дело С-337/23 АПС бета България и Агенция за контрол на просрочени задължения, както и по частно гр. дело № 36603/2023 г.), което представлява нарушение на чл. 28, ал. 1 КЗ, който изрично предвижда, че предлагане на застрахователни договори не може да се извършва от лице, което няма лиценз за извършване на застрахователна дейност. Следователно подобни сделки противоречат на императивно правило на закона и на това основание.

Поради това заявлението за издаване на заповед за изпълнение следва

да се отхвърли на основание чл. 411, ал. 2, т. 2 ГПК. При отмяна на разпореждането съдът ще изпрати ново преюдициално запитване със същия предмет.

Така мотивиран, Софийският районен съд, 28. състав,

РАЗПОРЕДИ:

ОТХВЪРЛЯ на основание чл. 411, ал. 2, т. 2 ГПК заявление за издаване на заповед за изпълнение с вх. № 277514/06.10.2023 г. на „Агенция за контрол на просрочени задължения“ АД.

УКАЗВА на основание чл. 415, ал. 1 ГПК заявителя „Агенция за контрол на просрочени задължения“ АД, че може да предяви гореописаните си претенции с **осъдителен иск** в едномесечен срок от влизане на определението в сила, като така ще ползва заплатената по делото държавна такса.

Разпореждането може да се обжалва с частна жалба пред Софийския градски съд в едноседмичен срок от връчване на препис на заявителя „Агенция за контрол на просрочени задължения“ АД. Препис да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____